

Skapa din egen Västerbottens-frågesport.

Av: www.vasterdrottningen.se / @vasterdrottningen

OBS! Det finns *minst* fem frågor till varje kategori. Vissa frågor passar i flera kategorier. Du väljer själv hur du väljer att använda & kategorisera dem, samt hur frågesporten går till. Förslag på hur du kan spela finns på vasterdrottningen.se/quiz.

Vissa frågor har alternativ för både län & landskap. Du väljer själv vilken du vill gå på, eller om du vill använda båda alternativen i din tävling. Trevlig frågestund!

Ämneskategorier:

- Landskapssymboler
- Högsta, största, längsta
- Musik (se även musik-quizet på vasterdrottningen.se/quiz)
- Ordkunskap
- Sport
- Geografi
- Årtal
- Tv-personligheter
- 1 X 2

Landskapssymboler:

1. Vilket är Västerbottens landskapsdjur?

Svar: Storspov

2. Vilken är Västerbottens landskapsblomma?

Svar: Kung Karls Spira.

3. Vilket är Västerbottens landskapsgrundämne? (Bonusfråga: Vilken är den kemiska beteckningen)

Svar: Guld (Au)

4. Vilken är Västerbottens landskapsfisk?

Svar: Flodnejonöga

5: Vilket är Västerbottens landskapsäpple?

Svar: Transparente Blanche

Högsta, största, längsta

1. Vilken är Västerbottens läns största sjö?

Svar: Storuman (Den är också Sveriges 13:e största och 3:e djupaste).

2. Fram till sommaren 2018 kunde du åka Världens längsta linbana mellan Örträsk och ... vilken ort?

Svar: Mensträsk

3. Vilken är den högsta punkten i Västerbottens län/landskap?

Svar: Norra Sytertoppen (Storumans kommun, 1767 m.ö.h) / Åmliden (Norsjö kommun, 551 m.ö.h)

4. Holmön är länets största ö. Den ligger i Norra Kvarken och tillhör ögruppen Holmöarna. Hur många fyrar finns det inom ögruppen? (Om du vill: närmast vinner).

Svar: 3. Stora Fjäderäggs fyr, Holmögadds fyr samt Berguddens fyr.

5. Rikets högsta järnfyr finns på en ö utanför Skellefteå. Vilken?

Alt. Rikets högsta järnfyr ligger på Pite-Rönnskär. Hur hög är den (närmast vinner).

Svar: Den ligger på ön Pite-Rönnskär och är 37 meter hög.

Litteratur

1. 2015 debuterade Bjurholmsförfattaren med novellsamlingen "Bli som folk". Vem är författaren?

Svar: Stina (Ericson) Stoor. Då enbart Stina Stoor.

2. Stina Jacksons deckare "Silvervägen" gavs ut 2018 & vann många priser. I år ger hon ut en ny bok. Vad heter den?

Svar: Ödesmark

3. Sara Lidman kom att bli en av 1900-talets stora svenska författare. Var föddes hon? Vad hette hennes debutroman?

Svar: Hon föddes i Missenträsk & debutromanen heter Tjärdalen.

4. "Jag for ner till bror" är den första boken i en hyllad triologi av en författare med efternamnet Smirnoff. Vad heter hen i förnamn & var är hen född?

Svar: Karin, född i Umeå.

5. Stieg Larsson föddes i Skelleftehamn. I hemkommunen finns ett kvarter uppkallat efter ett av hans millennium-verk. Vad heter det?

Svar: Luftslottet

Musik

1. Vilken Västerbottenskommun kommer medlemmarna i Sahara Hotnights från?

Svar: Robertsfors

2. Trästockfestivalen är Sveriges största gratisfestival. När grundades den?

Svar: 1991

3. Vilket band skrev låtarna "My Hometown" och "You and Me Song"?

Svar: The Wannadies

4. Sarah Klang medverkade i "På Spåret" 2018. Sedan dess har hon tagit Sverige med storm. Under några år, i mellan- och högstadiet, bodde hon i norra Västerbotten. I vilken kommun?
Svar: Malå

5. Tove Styrke kom på tredje plats i Idol 2009. De senaste åren har hon varit förband åt två världskända artister. Vilka?
Svar: Lorde och Katy Perry.

6. Vad heter sångaren i det kända Västerbottensbandet Refused?
Svar: Dennis Lyxsén

Ordkunskap*

* med reservation för eventuella felstavningar & vissa variationer mellan orter

Vad betyder....

1. Snåttren
Svar: Hjortron

2. Eljest
Svar: Annorlunda, egen

3. Nalta
Svar: Lite ("hen är nalta eljest" blir alltså "hen är lite annorlunda")

4. Gitt / gatt / jitt
Svar: Jag måste/behöver (ja gatt fara till affären = jag behövde/måste fara till affären)

5. Lekatt
Svar: Hermelin

Sport

1. VM-medaljör. Vinnare av allsvenska skytteligan 2002 med ett målrekord som står sig än idag. Vinnare av Diamantbollen. Vem är fotbollsspelaren?
Svar: Hanna Ljungberg

2. Ingemar Stenmark från Joesjö, Storumans kommun, ses som en av Sveriges främsta idrottare genom tiderna. Hur många OS-medaljer har han?
Svar: 3

3. Vilket år spelade herrarnas ishockeylag Skellefteå AIK & Björklöven senast i samma serie (ej kvalserie).
Svar: Säsongen 2005/2006

4. Världsmästarparet Heidi Andersson och Björn Ferry kommer från samma kommun. Vilken? Och vilka idrotter blev de världsmästare i?
Svar: De kommer från Storuman. Heidi är världsmästare i armbrytning, Björn i skidskytte.

5. Emil Eriksson från Lycksele blev 2015 världsmästare i en liten sport som växer sig allt mer populär. Sporten innehåller häst och pilbåge. Vad heter sporten?
Svar: Beridet bågskytte

Geografi

1. Hur många kommuner ingår i Västerbottens län?

Svar: 15 stycken

2. I länets yta ingår delar av flera olika landskap. Vilka, förutom Västerbottens landskap?

Svar: Lapplands, Ångermanlands & Jämtlands landskap.

3. Västerbotten är landets näst största län. Hur stor yta av Sverige utgör det & vilken län är större?

Svar: En åttondel av Sverige. Norrbottens län är större.

4. I länet finns norra Europas största skyddade område. Vad heter naturreservatet?

Svar: Vindelfjällens naturreservat (560 000 hektar stort).

5. 1993 utsåg regeringen de fyra sista oreglerade Norrlandsälvarna till nationalälvar. En av dem ligger i Västerbotten. Vilken?

Svar: Vindelälven

6. I Västerbotten finns en nationalpark (och 180 naturreservat). Nationalparken ligger i Åsele kommun. Vad heter den?

Svar: Björnlandets nationalpark.

Årtal

1. I "den stora branden" i Umeå blev 2300 av stadens då 3000 invånare hemlösa. Vilket år var detta?

Svar: 1888

2. Vilket århundrade inrättades Västerbottens län?

Svar: 1600-talet (år 1968).

3. "Krysset" brinner ner, Hanna Marklund deltar i Mästarnas Mästare, det är 100 år sedan formgivaren Stig Lindberg föddes och Dorotea kommun delas in i två distrikt. Vilket är året?

Svar: 2016

4. Åsele marknad är en av Sveriges äldsta ännu pågående marknader. Den lockar cirka 150 000 besökare varje år. Vilket århundrade har marknaden anor från?

Svar: 1600-talet (marknaden tros ha börjat när Åsele kyrka byggdes år 1648).

5. Olofsfors bruk är ett fantastiskt besöksmål med vackra, historiska miljöer. Vilket år fick det utmärkelsen "Årets industriminne"? Närmast vinner (alternativt ledtråd: Löfven blir stadsminister).

Svar: 2014

Tv-personligheter

1. William Spetz, född 1996 i Umeå, blev känd genom sina humorvideor på YouTube. Idag är han både programledare & skådespelare. Vilket år ledde han musikhjälpen? (Bonusfråga: med vilka)?

Svar: 2018, tillsammans med Daniel Adams-Ray och Farah Abadi.

2. Av de tio senaste säsongerna av Expedition Robinson har två vinnare varit från Västerbotten. Vad heter de? (Efternamn räcker).

Svar: Hans Brettschneider, Skellefteå (säsongen 2009) och Klas Beyer, Umeå (2019).

3. Han var programledare för SVT-programmet *Plus* mellan 1987 och 2010. Vem är han?

Svar: Sverker Olofsson

4. Sverkers dotter har bland annat varit programledare för "mitt i naturen" och "Sverige idag". Vad heter hon?

Svar: Linda Olofsson

5. Vad har skådespelaren Peter Haber och mångsysslaren (bl.a. skådespeleri) Victoria Silvstedt gemensamt?

Svar: De är båda födda i Skelleftehamn.

6. Programledaren Lars-Michael "Micke" Leijnegard har programlett SVT:s *Mästarnas Mästare* sedan starten. Vilket år hade programmet premiär?

Svar: 2009

1 X 2

OBS! Detta upplägg kan du ha på samtliga frågor, men då får du själv komma på två felaktiga svarsalternativ till frågorna i övriga kategorier ovan :) De rätta svaren är markerade i grönt.

1. Har Västerbotten midnattssol?

Alternativ: 1. **Nej** X. Ja, i juli 2. Ja, hela sommaren

Info: Hela VB ligger söder om norra polcirkeln. Det är endast platser norr om norra polcirkeln (och söder om södra polcirkeln) som har midnattssol. Men ljusa somrar har vi absolut ändå.

2. Fyren på Holmögadd, söder om Holmön, blev den sista i Sverige att avbemannas. När lämnade Sveriges sista fyrvaktare sin post?

Alternativ: 1. 1992 X. 1997 2. **2003**

Info: Fyren är numera statligt byggnadsminne. Fd. Fyrvaktaren är numera bosatt i Sikeå.

3. Tallbergsbroarna är ett häftigt besöksmål i Nordmalings kommun. Vilket kaffe-företag har spelat in en reklamfilm (där de hoppar bungyjump från bron) där?

Alternativ: 1. Zöega X. **Gevalia** 3. Löffbergs Lila

Info: Reklamfilmen spelades in 1993 och finns att se på YouTube. Broarna är förresten väl värda ett besök – det finns en grillstuga på östra sidan Öreälven intill bil-bron & utsikten är magisk.

4. Vindelälvsdraget är en staffetttävling med draghundar där deltagarna färdas 40 mil längs vindelälvsleden. Under hur många dagar pågår tävlingen?

Alternativ: 1. **Tre dagar** X. Fem dagar 2. En vecka

5. Vilken är Västerbottens landskapsfågel?

Alternativ: 1. **Blå kärnhök** X. Tretåad hackspett 2. Domherre

6. Glaskyrkan "Hägring" är ett av alla konstverk som finns placerade längs vägen som går mellan Holmsund & Borgafjäll. Vad kallas vägen?

Alternativ: 1. Konststräckan X. Nio konstverks väg 2. **Konstvägen sju älvar**

Info: Sträckan är nästan 34 mil lång. Längs vägen passerar du över eller intill Vindelälven, Umeälven, Öreälven, Lögdeälven, Gideälven, Ångermanälven & Saxälven. 13 konstverk (och mycket annat fint) finns att beskåda längs sträckan.

7. I vilken kommun finns det trappformade vattenfallet "Trappstegsforsen"?

Alternativ: 1. Dorotea kommun X. **Vilhelmina kommun** 2. Lycksele kommun

Info: Den finns lättillgänglig vid vägen ungefär 5 km söder om Saxnäs, Vilhelmina kommun.

8. Borgahällan är den mest distinkta fjälltoppen i området kring Borgafjäll. Ungefär hur hög är den?

Alternativ: 1. Cirka 500 meter X. **Cirka 700 meter** 2. Cirka 850 meter

Info:

9. 2016 blev "Fulgranen" en viral succé. Vilken ort stod den i?

Alternativ: 1. Flurkmark X. **Lövånger** 2. Knaften

Info: Först kritiserad, sedan ortssignum. Fulgranen finns nu att köpa både i miniatyr & på t-shirt.

10. Vilken är Västerbottens länsbokstav?

Alternativ: 1. **AC** X. Y 2. BD

Info: Länsbokstav? Vad är det ens? Jo, mellan 1906 och 1973 inleddes bilarnas registreringsskylt med länsbokstaven för det län där bilägaren bodde. Alla län har endast en bokstav förutom Norr- och Västerbotten och sedan 1967 även Stockholm (Så Stockholms stad och Stockholms län slogs ihop). Det var vanligt att landshövdingen hade siffran 1 som registreringsskylt. På landshövdingens bil i Västerbotten skulle det då alltså ha stått AC1.